

Форум народовладдя

Голова ради Мирослава Ливч взяла участь Форумі народовладдя, який 8 листопада п.р., зібрав у Воловці представників гірських населених пунктів Закарпаття, Львівщини, Івано-Франківщини та Чернівецьчини. В його основу лягли проблеми розвитку гірських територій, відсутність інфраструктури, невивлати зарплат жителям цих регіонів. Учасники форуму ініціюють зміни до низки нормативних актів, законів України щодо фінансування, підтримки і розвитку гірських територій.

Голова Воловецької райради Іван Лопіт зазначив, що необхідно продумати подальші спільні дії очільників райрад щодо збереження гірських районів під час проведення децентралізації державної влади та адміністративно-територіальної реформи. Ще одне питання – вирішення проблем із невивлати заробітної плати галузей освіти, культури, охорони здоров'я гірських територій України у 2016 році та вироблення Стратегії фінансування цих галузей у 2017 році. «Нам необхідно довести до влади інформацію про реальний стан справ в гірських районах і вжиття необхідних заходів щодо недопущення в 2017 році невивлат зарплат, як було цьогоріч, – прокоментував І. Лопіт.

Заступник голови Закарпатської обласної ради Петро Грицик зазначив: «У державі існує формула розрахунку фінансування по різних галузях на душу населення. Можна сказати, що такий підхід певною мірою справедливий, бо тоді однакові видатки і на жителя Львівщини, і Харківщини. Але! Але ми сьогодні будемо говорити про те, що, на превеликий жаль, і ми всі так вважаємо, ця формула є не до кінця справедливою, якщо ми говоримо про гірські райони. Бо ті умови, в яких проживають горяни, є набагато складнішими. Не можна порівнювати родючу рівнину Полтавщину, де можна

жити з багатств землі, з гірською малоземельною Перечинською чи Воловеччиною. У нас і земель для обробітку практично немає. У нас складніша інфраструктура, утримання закладів потребує більшої уваги, людям складніше знайти роботу, інвестор в гірські райони не охоче йде. Саме тому ми й говоримо, що існуюча формула КМУ щодо фінансування видатків у гірських районах є недостатньою і має бути змінена».

Загалом в Україні 27 районів мають статус гірських чи напівгірських. Як наголосив під час виступу голова Верховинської районної ради Іван Шкіндюк, всі ці райони мають спільні проблеми – починаючи з фінансування закладів освіти, медицини, культури й закінчуючи питаннями інфраструктури, зайнятості тощо. «Адміністративно-територіальну реформу проводити треба, але треба при цьому враховувати специфіку кожного населеного пункту в гірських районах. Чому? – ставить питання Іван Шкіндюк. – Так, приміром, у рамках децентралізації постало питання – нащо нам сільська рада? Ми ж сьогодні так кажемо: якщо забрати сільраду, скоротити ФАП (бо реформи й оптимізація), закрити клуб та й школу, бо малокомплектна, то за кілька років і села не стане. Чи будуть люди там жити? Тому я ставлю нині так питання: що це за діти, які покинуть на старість батьків, землю, на якій народилися?»

Інше питання, зі слів доповідачів, інфраструктура. Її просто немає. Питання охорони здоров'я – вкрай актуальне, вважає Марія Продан – начальник фінуправління Воловецької РДА. З її слів, оптимізація по галузі триває кілька років, і зараз, коли ми вкотре чуємо про неї, стає зле. Адже в більшості ФАПів тільки завідувачі й лишилися. «В охороні здоров'я треба враховувати не лише наявне населення, а й мережу. Приміром, у нас 23 ФАПи, і якби це був низинний район, то можна було би їх і оптимізувати, людям легше було б доїжджати. Але не в горах, де нема транспорту, де з села до села дістатися важко».

«Так, приміром, якщо в низинних районах «швидка» дійде до пацієнта за нормативами, то в гірських селах, коли по гірських крутих дорогах 20 хвилин треба до села доїхати, а ще півгодини може піти на те, аби пацієнта з гори спустити, особливо, якщо й дороги до його житла немає, – то які нормативи дотримуються? Проблема? Проблема. Враховано це в законі про адмінреформу та інших? Ні, не враховано», – додав Іван Шкіндюк.

Ще одна проблема — малокомплектні школи. «Приміром, ми оптимізували мережу, і що вийшло? Програма «Шкільний автобус» не до кінця фінансується, не враховує того, що дороги розбиваються, автобуси ламаються, запчастини дорогі, але їх потрібно купувати, водієві зарплату платити, а дітей ще треба й довозити по 3-5 кілометрів до того місця, де стоїть автобус... То в підсумку виходить, що вигідніше малокомплектну школу утримувати, ніж усі ці витрати фінансувати», – розповіла Марія Продан.

Аналогічні проблеми, як звучало з доповідей інших голів районів, актуальні для всіх. Тому у виступах і робився акцент на тім, що для того, щоб вижити, необхідно об'єднатися. І це не політичний проект, тут неважливий світогляд і політична приналежність, тут важливо озвучити проблеми, не приховувати їх, і намагатися вирішити. Щоб не стояти з простягнутою рукою. Щоб почувати себе жителями цивілізованої держави в центрі Європи.

Як зазначив Іван Лопіт, підсумком роботи Карпатського Форуму має стати Звернення до Президента України Петра Порошенка, Прем'єр-міністра України Володимира Гройсмана, голови Верховної Ради України Андрія Парубія, міністерств Кабінету Міністрів щодо збереження гірських районів, вироблення Стратегії фінансування бюджетної сфери гірських територій України та суттєві доповнення до статті 3 «Державні гарантії соціально-економічного розвитку населених пунктів, яким надано статус гірських» Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні».